Cyngor Sir Powys – Cynllun Deiseb

1. Cyflwyniad

Mae Cyngor Sir Powys yn croesawu deisebau ac yn cydnabod eu bod yn fodd i unigolion, grwpiau cymunedol a sefydliadau fynegi eu safbwyntiau a'u pryderon ynghylch rhywbeth y mae'r Cyngor yn gyfrifol amdano. Mae Strategaeth Cyfranogiad y Cyhoedd y Cyngor [sydd wrthi'n cael ei datblygu] yn esbonio'r ffyrdd eraill y gallwch gymryd rhan yn y broses ddemocrataidd.

Cyn ystyried a ydych am ddechrau deiseb ai peidio, efallai yr hoffech drafod eich problem â Chynghorydd eich Ward lleol. Efallai y bydd yn gallu'ch helpu gyda'r broblem neu esbonio sut i gyflwyno sylwadau am bwnc penodol i'r person cywir yn y Cyngor. Mae manylion am sut i gysylltu â'ch Cynghorydd lleol ar gael ar wefan y Cyngor: Eich Cynghorwyr.

2. Beth yw deiseb?

Deisebau yw un o'r ffyrdd mwyaf uniongyrchol o awgrymu sut y gallai rhywbeth newid. Gall deisebau:

- Godi ymwybyddiaeth am broblem;
- Creu newid ym mholisi'r Cyngor neu ffordd wahanol o gyflenwi gwasanaethau;
- Arwain at, neu ddylanwadu ar ddadl yn y Cyngor;
- Annog Pwyllgor neu Aelodau unigol o'r Cyngor i weithredu ymhellach eu hunain, er enghraifft drwy ofyn cwestiynau.

3. Pwy all drefnu deiseb?

Gall unrhyw un sy'n 10 oed neu'n hŷn ac sy'n byw, gweithio neu astudio yn ardal Cyngor Sir Powys gyflwyno neu arwyddo deiseb.

4. Sut ydw i'n cyflwyno fy neiseb?

Gellir cyflwyno deiseb yn un o'r ffyrdd canlynol:

- cyfleuster e-ddeiseb –ar wefan Cyngor Sir Powys – ble y gallwch greu, arwyddo a chyflwyno ar-lein. Defnyddiwch y ddolen ganlynol Cynllun Deiseb
- e-bost – i'r cyfeiriad e-bost hwn democraticservicesandscrutiny@powys.gov.uk
- gellir anfon deisebau papur i'r Swyddog Monitro, Gwasanaethau Democrataidd, Cyngor Sir Powys, Neuadd y Sir, Llandrindod, Powys LD1 5LG.

Bydd gofynion y Cynllun Deiseb hwn yn gymwys i ba bynnag un o'r uchod a ddefnyddir. Sicrhewch eich bod chi'n dilyn y wybodaeth isod a'r wybodaeth a ddarparwyd yn Atodiad A, sy'n fanylach. Drwy ddilyn hyn, byddwch yn darparu'r wybodaeth sydd ei hangen arnom i ystyried eich deiseb o dan y cynllun hwn.

Ni chaiff deisebau eu derbyn oddi wrth systemau deisebau ar-lein eraill.

5. Am beth all deisebau fod?

Dylai deiseb gynnwys datganiad clir am eich pryderon a beth yn hollol hoffech chi i'r Cyngor ei wneud. Rhaid iddo fod yn berthnasol i rywbeth y mae'r Cyngor yn gyfrifol amdano, neu y gall ddylanwadu arno'n rhesymol ac yn ôl ei gyfran i greu gwelliant o ran llesiant economaidd, cymdeithasol neu amgylcheddol yr ardal leol.

Pan fo testun y ddeiseb yn effeithio ar wardiau penodol, caiff y cynghorwyr sy'n cynrychioli'r wardiau hynny eu hysbysu bod y ddeiseb wedi cael ei derbyn.

6. A all deisebau gael eu cyflwyno i Bwyllgorau penodol?

Gellir cyflwyno deisebau i'r Cyngor Llawn, Pwyllgorau Craffu a Phwyllgorau eraill [ac eithrio Pwyllgorau Rheoleiddio mewn perthynas â cheisiadau penodol, fel cynllunio, trwyddedu neu hawliau tramwy].

7. A oes angen i ddeiseb gael isafswm o enwau a sut gaiff y ddeiseb ei hystyried?

Dylai'r isafswm o enwau dilys fod yn 50 o leiaf (gan gynnwys trefnydd y ddeiseb) er mwyn i'r ddeiseb gael ei derbyn fel deiseb ddilys. Rhoddir ystyriaeth i'r ddeiseb fel a ganlyn:

- 50 - 200 llofnod – Ymateb oddi wrth y Cyfarwyddwr / Aelod arweiniol perthnasol (caiff y ddeiseb ei thrin fel gohebiaeth arferol)
- O leiaf 200 llofnod – Caiff ei chyfeirio at yr Arweinydd / Gweithrediaeth am ymateb
- O leiaf 500 llofnod – Caiff ei chyfeirio ar gyfer trafodaeth / dadl mewn cyfarfod o'r Cyngor Llawn
- O leiaf 500 llofnod – Caiff Uwch Swyddogion eu galw i ddarparu tystiolaeth mewn cyfarfod Pwyllgor Craffu a Throsolwg pan fo gweithredu o'r fath yn ofynnol yn y ddeiseb.

Bydd pobl sy'n llofnodi o'r tu allan i Bowys yn cael eu hystyried mewn perthynas â'r mater a gaiff ei godi ond ni fyddant yn cyfri tuag at y niferoedd sy'n ofynnol ar gyfer dadl ffurfiol o dan y cynllun.

8. Beth allai canlyniad posibl fy neiseb fod?

Gallai canlyniad eich deiseb fod yn un neu'n gyfuniad o'r canlynol:

- creu cyhoeddusrwydd a chodi ymwybyddiaeth ynghylch problem / mater
- rhoi ar waith y gweithredu y mae'r ddeiseb yn galw amdano
- ystyried y ddeiseb mewn cyfarfod o'r Cyngor Llawn
- ymgymryd ag ymchwil i'r mater
- cyfeirio'r mater at y Cabinet, Pwyllgor Craffu neu Bwyllgorau eraill
- ymateb i drefnydd y ddeiseb gan esbonio safbwynt y Cyngor ynghylch y cais y mae'r ddeiseb yn gofyn amdano

- rhyw ymatebiad priodol arall.

9. A oes yna resymau dros beidio â derbyn deiseb?

Mae'n bosibl y caiff eich deiseb ei gwrthod os yw Swyddog Monitro'r Cyngor yn ystyried ei bod yn:

- Cynnwys iaith anghymedrol, ymfflamychol, dilornus neu bryfoclyd
- Difenwol, gwamal, blinderus, gwahaniaethol neu'n sarhaus mewn modd arall neu'n cynnwys datganiadau ffug
- Rhy debyg i ddeiseb arall a gafodd ei chyflwyno o fewn y chwe mis diwethaf, yn enwedig ble y gweithredwyd ymhellach o ganlyniad i dderbyn y ddeiseb.
- Datgelu gwybodaeth gyfrinachol neu eithriedig, gan gynnwys gwybodaeth a ddiogelir gan orchymyn llys neu adran lywodraethol neu'n datgelu gwybodaeth y gellir ei hystyried yn fasnachol sensitif
- Enwi unigolion neu'n darparu gwybodaeth ble y mae'n hawdd eu hadnabod gan fynd yn groes i reoliadau GDPR.
- Cynnwys datganiadau hysbysebu neu'n nonsens.
- Cyfeirio at fater sydd ar hyn o bryd yn destun cwyn ffurfiol y Cyngor, neu ymgynghoriad, cwyn ombwdsmon gwasanaethau cyhoeddus Cymru neu unrhyw achosion cyfreithiol.
- Nid yw'n berthnasol i fater y mae gan y Cyngor bŵer neu ddyletswyddau drosto, neu y mae'n rhannu cyflawni cyfrifoldebau yn ei gylch
- Perthnasol i benderfyniadau cynllunio neu drwyddedu a ble fo gweithdrefn apeliadau mewn lle.
- Cyfeirio at gŵyn ynghylch ymddygiad cynghorydd - mae angen i gwynion gael eu gwneud i Ombwdsmon Gwasanaethau Cyhoeddus Cymru [PSOW] Sut i gwyno <https://www.ombudsman.wales/how-to-complain/>
- Perthnasol i faterion cyflogai, am y byddant yn cael sylw drwy gyfrwng fframweithiau mewnol sy'n bodoli eisoes.
- Un ai'n gais Rhyddid Gwybodaeth [FOI], neu'n gwneud sylw ar, yn canmol neu'n cwyno. Mae gwybodaeth ar gael ar wefan y Cyngor fel a ganlyn:
    - Ceisiadau Rhyddid Gwybodaeth Gwneud Cais Rhyddid Gwybodaeth [neu EIR]
    - Cyflwyno sylwadau, canmoliaeth a chwynion: Sylwadau, canmoliaeth a chwynion
- Cyfeirio at faterion sydd eisoes wedi bod drwy broses ymgynghoriad cyhoeddus (statudol neu fel arall)

Os yw deiseb yn cael ei hystyried yn annerbyniol caiff trefnydd y ddeiseb ei hysbysu a'i ddarparu â'r rhesymau dros ei gwrthod.

10. A oes yna unrhyw adegau pan na chaiff deiseb ei hystyried?

Mewn cyfnod sydd union cyn etholiad neu refferendwm mae'n bosibl y bydd angen i'r Cyngor ddelio â deisebau mewn ffordd wahanol – os felly, caiff esboniad o'r rhesymau ei ddarparu gydag amserlen cymwys wedi'i ddiwygio.

11. Beth allaf i ei wneud os rwy’n teimlo nad yw fy neiseb wedi cael ei thrin yn y modd cywir?

Os ydych chi’n teimlo nad ydym wedi delio â’ch deiseb yn gywir, cysylltwch â’r Swyddog Monitro a fydd yn adolygu eich cwyn. Bydd angen i chi ddarparu esboniad byr o’r rhesymau pam nad ydych chi’n teimlo bod eich deiseb wedi cael yr ymdriniaeth gywir. Y Swyddog Monitro, Gwasanaethau Democrataidd, Cyngor Sir Powys, Neuadd y Sir, Llandrindod, Powys, LD1 5LG.

12. Adolygiad

Caiff telerau ac amodau Cynllun Deiseb y Cyngor eu hadolygu un waith bob tymor y Cyngor.

Canllawiau perthnasol i ddeisebau

- Sut ydw i'n creu a chyflwyno e-ddeiseb?
- Sut ydw i'n arwyddo e-ddeiseb?
- Sut ydw i'n cyflwyno deisebau drwy e-bost neu ar fformat papur?
- Beth fydd y Cyngor yn ei wneud pan fydd e-ddeiseb yn cau neu pan fydd yn derbyn fy neiseb a gyflwynwyd drwy e-bost neu ar fformat papur?
- Beth sy'n digwydd os yw deiseb am gael ei thrafod yn y Cyngor Llawn?

Sut ydw i'n creu a chyflwyno e-ddeiseb?

Gallwch greu a chyflwyno eich e-ddeiseb ar ein gwefan Cynllun Deiseb . I gyflwyno e-ddeiseb bydd angen i chi gofrestru ar dudalen ddeiseb y Cyngor.

Bydd angen i'ch e-ddeiseb gynnwys y canlynol:

- Teitl
- Datganiad sy'n esbonio'n glir pa weithredu yr hoffech i'r Cyngor ei wneud
- Unrhyw wybodaeth yr ydych yn teimlo sy'n berthnasol i'r e-ddeiseb a rhesymau pam eich bod chi'n ystyried i'r cais am weithredu fod yn angenrheidiol. Gallwch hefyd gynnwys dolenni i wefannau perthnasol eraill.
- Dyddiad yr hoffech i'ch e-ddeiseb fynd yn "fyw" ar y wefan. Rhowch ddigon o amser i'r Cyngor ystyried addasrwydd y ddeiseb a thrafod unrhyw faterion â chi. Os yw eich e-ddeiseb yn cael ei derbyn [gweler isod] bydd angen 14 diwrnod gwaith ar y Cyngor i'w chyfieithu i'r Gymraeg neu'r Saesneg a'i hychwanegu at y system e-ddeiseb ar-lein.
- Dyddiad pan fydd eich e-ddeiseb yn stopio casglu enwau. Efallai yr hoffech ystyried y dyddiad hwn yn unol â chalendr o gyfarfodydd i sicrhau bod y ddeiseb yn cael ei chyflwyno cyn cyfarfod perthnasol y Cyngor. Byddwn yn cynnal eich deiseb yn awtomatig am un mis.
- Eich enw – fel trefnydd y ddeiseb, bydd eich enw'n cael ei arddangos gyda'ch e-ddeiseb ar wefan y Cyngor.
- A ydych yn rhedeg deiseb bapur hefyd, er y caiff enwau sy'n cael eu hailadrodd eu tynnu i ffwrdd. Dylai'r ddwy ffurf ar y ddeiseb redeg am yr un cyfnod o amser a chael eu cyflwyno ynghyd.

Nid yw'r Cyngor yn derbyn unrhyw atebolrwydd am y deisebau ar y wefan.

Ar ôl i chi gyflwyno eich e-ddeiseb, byddwch yn derbyn e-bost i gadarnhau ei bod wedi cael ei derbyn. Yna bydd y Swyddog Monitro yn ei hystyried yn erbyn y rheolau ar gyfer deisebu yn erbyn y Cyngor, a bydd yn cysylltu cyn gynted ag bo'n bosibl i roi gwybod i chi a yw wedi cael ei derbyn ai peidio a bod yn ddeiseb "fyw" ar wefan y Cyngor. Os nad yw wedi cael ei derbyn byddwch yn derbyn e-bost yn esbonio'r rhesymau. Byddwch yn gallu newid ac ailgyflwyno eich e-ddeiseb os dymunwch. Os na fyddwch yn gwneud hyn o fewn 10 niwrnod gwaith, caiff crynodeb o'r ddeiseb a'r rheswm pam na chafodd ei derbyn eu cyhoeddi o dan adran gwrthod deiseb ar y wefan.

Sut ydw i'n arwyddo e-ddeiseb?

Caiff e-ddeisebau "byw" eu rhestru ar ein gwefan – Cynllun Deiseb

Pan fyddwch yn arwyddo e-ddeiseb, bydd gofyn i chi ddarparu eich enw, cod post a chyfeiriad e-bost dilys. Yna caiff e-bost ei hanfon i'r cyfeiriad e-bost rydych wedi ei ddarparu a bydd angen i chi glicio'r ddolen a ddarperir i gadarnhau bod y cyfeiriad e-bost yn ddilys. Ar ôl i chi wneud hyn, caiff eich 'llofnod' ei ychwanegu at y ddeiseb. Bydd pawb sy'n ymweld â'r e-ddeiseb yn gallu gweld eich enw ar y rhestr o'r rheini sydd wedi arwyddo ond ni fydd eich manylion cyswllt i'w gweld.

Pan fydd e-ddeiseb wedi cyrraedd ei dyddiad cau, ni fydd pobl yn gallu ei harwyddo mwyach.

Sut i gyflwyno deisebau drwy e-bost neu ar fformat papur

Defnyddiwch y templed a awgrymir fan hyn. Dylai tudalennau ychwanegol hefyd gynnwys testun y ddeiseb ar frig y dudalen a hefyd rhif y dudalen a chyfanswm y tudalennau er enghraifft byddai tudalen 7 o ddeiseb10 tudalen yn dangos y canlynol: 7 o 10 tudalen.

Deiseb i Gyngor Sir Powys

Manylion cyswllt trefnydd y Ddeiseb

Enw Llawn	
Cyfeiriad ar gyfer gohebiaeth	Llinell 1af: -- 2il Linell: -- 3ydd Llinell: --- Cod post: --
Rhif ffôn cartref	
Rhif ffôn symudol	
Cyfeiriad e-bost	
Byw / Gweithio / Defnyddiwr Gwasanaeth / Astudio (nodwch bob un sy'n gymwys)	

Llofnod	

:

DEISEB

	Pwnc/Testun y ddeiseb:
	Rydym ni sydd wedi arwyddo isod yn deisebu'r Cyngor i wneud y canlynol:
	Crynodeb o'r gweithredu a wnaed eisoes (os yw'n gymwys):

Enw	**Cyfeiriad [yn cynnwys cod post]**	**Llofnod**	**Cyfeiriad e-bost [os yw'n bosibl]**	**Os nad ydych chi'n breswyliwr ym Mhowys, rhowch enw a chyfeiriad eich gweithle neu eich man astudio**

Beth fydd y Cyngor yn ei wneud pan fydd e-ddeiseb yn cau, neu pan fydd yn derbyn fy neiseb wedi'i chyflwyno drwy e-bost neu ar fformat papur?

- Caiff cydnabyddiaeth ei hanfon i drefnydd y ddeiseb o fewn 10 niwrnod gwaith ar ôl cau e-ddeiseb neu ar ôl derbyn deiseb drwy e-bost neu ar fformat papur.
- Deil y Cyngor ar yr hawl i ddilysu enwau fel sy'n ofynnol. Dylai deisebwyr sicrhau bod cyfeiriad a chod post dilys yn cael eu cynnwys i'r holl ddeisebwyr sy'n berthnasol i gyfeiriad cartref (os yw'n byw ym Mhowys) neu gyfeiriad gwaith (os yw'n gweithio neu'n rhedeg busnes ym Mhowys). Rhoddir ystyriaeth i'r manylion hyn wrth ddynodi a oes yna ddigon o lofnodion oddi wrth bobl sy'n byw neu'n gweithio ym Mhowys i sbarduno dadl y Cyngor Llawn.
- Bydd y Cyngor yn ystyried y ddeiseb ac yn hysbysu trefnydd y ddeiseb, os yw'n bosibl yn yr e-bost cydnabyddiaeth, sut y bydd yn ymateb i'r ddeiseb, a all fod yn un o'r canlynol:
    - Os yw'r Cyngor yn ystyried y gall ddiwallu gofynion y ddeiseb, gall y Cyngor gadarnhau pa weithredu sydd wedi ei wneud ynghylch y cais a chaiff y ddeiseb ei chau.
    - Os oes unrhyw weithredu arall yn cael ei gynnig neu ei fwriadu
    - Os oes angen rhagor o ymchwilio i'r ddeiseb, caiff hyn ei esbonio.
    - Dylai isafswm yr enwau dilys fod o leiaf 50 (yn cynnwys trefnydd y ddeiseb) er mwyn derbyn deiseb fel un ddilys. Caiff y ddeiseb ei hystyried fel a ganlyn:
        - 50 - 200 llofnod – Ymateb oddi wrth y Cyfarwyddwr / Aelod arweiniol perthnasol (caiff ei thrin fel gohebiaeth arferol)
        - O leiaf 200 llofnod – Caiff ei gyfeirio at yr Arweinydd / Gweithrediaeth am ymateb
        - O leiaf 500 llofnod – Caiff ei gyfeirio at drafodaeth / dadl mewn cyfarfod o'r Cyngor Llawn
        - O leiaf 500 llofnod – Galw ar Uwch Swyddogion i ddarparu tystiolaeth mewn cyfarfod o'r Pwyllgor Craffu a Throsolwg pan fo gweithredu o'r fath yn ofynnol ar y ddeiseb.
- Er mwyn sicrhau fod pobl yn gwybod beth mae'r Cyngor yn ei wneud i ymateb i'r deisebau a dderbyniwyd, caiff manylion yr holl ddeisebau, ym mha fformat bynnag, gan gynnwys y rhieni sy'n aros am weithredu, eu cyhoeddi ar wefan y Cyngor, ac eithrio mewn achosion pan fyddai hynny'n amhriodol.

Beth sy'n digwydd os yw deiseb am gael ei thrafod mewn Cyngor llawn?

Os yw deiseb yn cynnwys mwy na 500 llofnod oddi wrth bobl sy'n gweithio neu'n byw ym Mhowys, caiff ei thrafod gan y Cyngor Llawn. Mae hyn yn golygu y caiff y ddeiseb ei chynnwys ar agenda cyfarfod y Cyngor Llawn.

Os yw trefnydd y ddeiseb yn dymuno manteisio ar y cyfle hwn, caiff dri munud i gyflwyno'r ddeiseb. Yna, bydd y Deiliad Portffolio Cabinet perthnasol yn cael yr hawl i ymateb ac yna caiff y ddeiseb ei thrafod gan Gynghorwyr. Bydd gan drefnydd y ddeiseb hawl i ymateb hyd at dri munud ar ddiwedd y drafodaeth cyn bod penderfyniad neu bleidlais derfynol yn mynd rhagddynt. Bydd y drafodaeth yn para hyd at 30 munud fan hiraf.

Bydd trefnydd y ddeiseb yn derbyn cadarnhad ysgrifenedig, o fewn 10 niwrnod gwaith ar ôl canlyniad trafodaeth y Cyngor Llawn, ac o benderfyniad y Cyngor ac unrhyw esboniad pan na fydd y Cyngor yn gallu gweithredu yn y modd y gofynnwyd iddo wneud. Caiff y wybodaeth hon ei chyhoeddi ar y wefan hefyd.

Diogelu data a GDPR

Os fyddwch chi'n creu a chyflwyno e-ddeiseb neu'n arwyddo e-ddeiseb, bydd gofyn eich bod chi'n darparu gwybodaeth bersonol. Mae gwybodaeth bersonol hefyd yn ofynnol pan fyddwch yn arwyddo deiseb bapur.

Y Cyngor sy'n rheoli data ar gyfer gwybodaeth bersonol sy'n cael ei chasglu ar gyfer e-ddeisebau a deisebau papur. Mae'r ddolen ganlynol at wefan y Cyngor mewn perthynas â **Diogelu Data a Phreifatrwydd**

Yn dilyn cyfnod o 21 dydd ar ôl i'r Cyngor ymateb yn ffurfiol, caiff deiseb bapur ei dileu, oni bai yn ystod y cyfnod hwnnw, bod trefnydd y ddeiseb wedi gofyn am adolygiad. Fodd bynnag, pe byddech am i'ch enw gael ei gymryd i ffwrdd cyn yr adeg hon, cysylltwch â'r Swyddog Diogelu Data drwy e-bost yn Information.Compliance@powys.gov.uk a ffonio 01597 826400.